

[Ove Jensen.]

afgivne delkendelse, at det, det drejer sig om, er, at åen skal bruges til rent videnskabelige og pædagogiske formål.

Ministeren sagde, at afgørelsen kunne indannes for overfredningsnævnet og ikke kunne ændres af miljøministeren. Der vil jeg bare gøre opmærksom på, at vi heller ikke beder om, at miljøministeren skal ændre den afgørelse, der er truffet i den specielle sag. Men jeg forstår altså, at regeringen ikke kan imødekomme det krav, vi har rejst om at ændre naturfredningsloven.

Som før nævnt har fremskridtspartiet ikke noget imod fredninger, og de fleste af de fredninger, der er gennemført indtil dato, har vel også været berettigede i større eller mindre grad. Men det er et spørgsmål, om vi ikke efterhånden er kommet så langt med fredninger, at det er begrænset, hvad der er tilbage, der har fredningsværdi. Fredningsfolks udtalelser skal i de fleste tilfælde tages med et vist forbehold. Alt, hvad de ser, er efter deres opfattelse helt enestående, mens det for andre i de fleste tilfælde ser ganske normalt ud.

Idum Ådal, som nu er blevet fredet, er da også ganske pæn, men det er alle de andre vestjyske åer også. Jeg har selv færdedes meget ved de vestjyske åer, og jeg mener, at hvis Idum Å er fredningsværdig, er alle de andre vestjyske åer det også. Det er da også værd at bemærke, at fredningen af Idum Å og lukningen af de to dambrug skyldes, at åen skal bruges til videnskabelige og pædagogiske formål, og at det ikke er forureningsproblemer, der er årsag til lukningen af dambrugene.

Der er altså tale om en rent videnskabelig fredning til glæde for de få, men udvalgte videnskabsmænd, der skal forske ved åen.

I naturfredningslovens § 1, formålsparagraffen, står:

»Ved denne lov tilstræbes at værne Danmarks natur og landskabelige værdier og i videst muligt omfang at give befolkningen mulighed for at nyde godt af disse.

Stk. 2. De beføjelser, som loven hjemler, skal særlig anvendes til

1) at bevare og pleje større landskaber og andre områder, som på grund af deres landskabelige værdi eller beliggenhed har væsentlig betydning for almenheden,

2) at bevare og pleje områder, planter og dyr samt geologiske dannelser, hvis bevarelse af naturvidenskabelige, undervisningsmæssige

eller historiske hensyn er af væsentlig interesse,

3) at åbne adgang til at færdes og opholde sig i naturen på steder, hvor dette er af væsentlig betydning for befolkningens friluftsliv,

4) at bidrage til, at det menneskelige miljø ikke forringes gennem forurening.«

Paragraffen lyder for så vidt meget tilforladelig, men der er ikke i formålsparagraffen taget det mindste hensyn til den samfundsmæssige nytte af de virksomheder og de arbejdspladser, der ifølge paragraffen kan nedlægges.

De forskellige fredningsnævn ude omkring i landet arbejder naturligvis efter lovens bogstav, de har ikke andet at rette sig efter, og når lovgiverne ikke har taget det mindste hensyn til nationaløkonomiske vurderinger, kan man selvfølgelig heller ikke forvente, at fredningsfolkene gør det; det er i øvrigt heller ikke deres opgave.

Derimod står der i formålsparagraffen i loven om miljøbeskyttelse, § 1, stk. 3:

»Ved bedømmelse af omfanget og arten af foranstaltninger til forebyggelse og imødegåelse af forurening skal der på den ene side lægges vægt på de ydre omgivers beskaffenhed og forureningens virkning på disse og på den anden side den samfundsmæssige nytte af den virksomhed, der er nævnt i § 2, og omkostningerne ved beskyttelsesforanstaltninger.«

Det vil altså sige, at efter formålsparagraffen i loven om miljøbeskyttelse skal der tages hensyn til den samfundsmæssige nytte af de virksomheder, der er tale om. Man kan altså ikke uden videre med loven om miljøbeskyttelse i hånden gå ud og lukke en virksomhed; hvad man heller ikke bør kunne gøre.

Men hvad gør så en nidkær embedsmand, der har besluttet, at nu skal den eller den bestemte virksomhed lukkes? Han får naturligvis området fredet, for i formålsparagraffen i loven om naturfredning er der som før nævnt ingen hensyn taget til den samfundsmæssige nytte af de arbejdspladser, som vil blive nedlagt, når en virksomhed lukkes.

Efter fremskridtspartiets opfattelse er det ganske urimeligt, at naturfredningsloven i sin formålsparagraf ikke har en lignende tilføjelse som stk. 3 i § 1 i loven om miljøbeskyttelse. Og fremskridtspartiet havde håbet, at regeringen havde været velvilligt indstillet over for dette problem; vi troede ærlig talt, at regeringen var interesseret i at bevare så mange ar-